

Druk nr 184/20
z dnia 03.12.2020

Projekt niniejszego aktu prawnego
nie budzi zastrzeżeń pod względem
formalno - prawnym.

Projekt

1.12.2020
RADCA PRAWNY
Agnieszka Jagielska-Maros
ŁD-S-167

UCHWAŁA NR
RADY MIASTA ZDUŃSKA WOLA
z dnia 2020 r.

**w sprawie Miejskiego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar
przemocy w rodzinie na lata 2021-2025**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2020 r. poz. 713 i 1378) oraz art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2020 r. poz. 218 i 956) uchwała się, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się Miejski program przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie na lata 2021-2025, zgodnie z brzmieniem załącznika do uchwały.

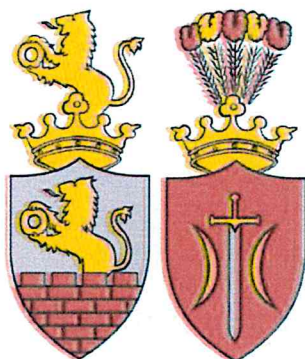
§ 2. 1. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

2. Uchwała podlega podaniu do publicznej wiadomości poprzez rozplakatowanie na tablicach ogłoszeń w Zduńskiej Woli w Urzędzie Miasta oraz w Pasażu Powstańców Śląskich i przy ul. 1-go Maja, a także poprzez zamieszczenie jej treści na stronie Biuletynu Informacji Publicznej Urzędu Miasta Zduńska Wola.

SEKRETARZ MIASTA
Izabela Dobrowolska

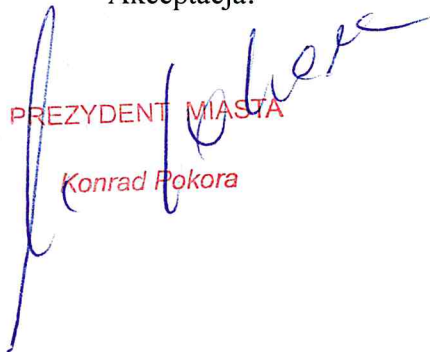
Załącznik do uchwały Nr
Rady Miasta Zduńska Wola
z dnia 2020 r.

Miejski program przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie na lata 2021-2025

Opracowanie:
Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej
Centrum Opieki Socjalnej
w Zduńskiej Woli

Akceptacja:

PREZYDENT MIASTA
Konrad Pokora

Zduńska Wola 2020 r.

Spis treści

Wstęp	3
I. Przemoc w rodzinie jako zjawisko społeczne	4
II. Diagnoza i skala problemu przemocy w rodzinie na terenie miasta Zduńska Wola w latach 2017-2019	7
III. Podmioty realizujące zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie	13
IV. Analiza SWOT	17
V. Cel główny, cele szczegółowe i kierunki Programu	19
VI. Adresaci, realizatorzy i finansowanie Programu	25
VII. Zakładane efekty realizacji Programu	26
VIII. Monitoring Programu i sprawozdawczość	26

WSTĘP

Jeszcze do niedawna przemoc domowa była zjawiskiem słabo udokumentowanym. Sądzono, że występuje tylko w rodzinach dysfunkcyjnych, borykających się z problemami wychowawczymi. W istocie może zdarzyć się w różnych rodzinach niezależnie od ich statusu społecznego.

We współczesnym świecie zjawisko przemocy jest powszechne. Media informują nas o aktach przemocy, które mają miejsce w zaciszu domowym, a przecież to dom powinien być miejscem, w którym każdy czuje się bezpiecznie. Niestety dla wielu ludzi dom rodzinny jest synonimem cierpienia, lęku i rozpacz. Przemoc stosowana jest wobec współmałżonków, partnerów, dzieci, a nawet osób starszych i niepełnosprawnych. Jest rodzajem sprawowania władzy i kontroli nad rodziną. Rodzina, w której dochodzi do przemocy jest bardzo często wobec swoich trudności bezradna i bezsilna. Przerwanie milczenia związanego z występowaniem przemocy w rodzinie pozwoliło spojrzeć na problem inaczej oraz stworzyć systemy pozwalające na skuteczną pomoc dla osób dotkniętych przemocą i ich rodzin.

Pomimo tego, że przemoc w rodzinie jest problemem trudnym do zdiagnozowania, to zdaniem specjalistów rozmiary i szkodliwość zjawisk związanych z przemocą w rodzinie wskazują, że jest to jeden ze szczególnie ważnych problemów społecznych w Polsce. Wymaga podjęcia szerokiego, dobrze zorganizowanego i zaplanowanego na wiele lat programu przeciwdziałania. Jego realizacja powinna przyczynić się do poprawy stanu bezpieczeństwa życia codziennego.

Miejski program przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie na lata 2021-2025, zwany dalej „Programem”, stanowi narzędzie do efektywnego przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz zmniejszenia jej negatywnych następstw w życiu społecznym i rodzinnym, a także stworzenia jednolitego, profesjonalnego systemu interwencji i wsparcia dla osób zagrożonych bądź uwikłanych w przemoc w rodzinie.

Program zawiera podstawowe definicje związane z tematyką przemocy w rodzinie, analizę jej przyczyn, uwzględnia informacje kto najczęściej doświadcza przemocy w rodzinie oraz określa podstawy prawne podejmowanych działań. Opracowany dokument przedstawia również charakterystykę i analizę zjawiska przemocy w rodzinie na terenie Miasta Zduńska Wola z uwzględnieniem danych ilościowych zebranych z lokalnych instytucji i służb zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie. Program realizuje się głównie poprzez profilaktykę i edukację społeczną, ochronę i pomoc osobom doznającym przemocy w rodzinie, oddziaływanie na osoby stosujące przemoc w rodzinie, ale także poprzez podnoszenie kompetencji służb i przedstawicieli podmiotów realizujących działania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Program będzie realizowany w oparciu o następujące akty prawne:

- ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2020 r. poz. 713 i 1378),
- ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2020 r. poz. 218 i 956),

- rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” (Dz. U. Nr 209, poz. 1245),
- ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2019 r. poz. 2277 oraz z 2020 r. poz. 1492),
- ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2020 r. poz. 1876),
- ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny (Dz. U. z 2020 r. poz. 1444 i 1517),
- ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks postępowania karnego (Dz. U. z 2020 r. poz. 30, 413, 568, 1086 i 1458),
- ustawa z dnia 25 lutego 1964 r. Kodeks rodzinny i opiekuńczy (Dz. U. z 2020 r. poz. 1359),
- ustawa z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji (Dz. U. z 2020 r. poz. 360, 956 i 1610),
- ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2020 r. poz. 1327),
- ustawa z dnia 21 czerwca 2001 r. o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego (Dz. U. z 2020 r. poz. 611),
- ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2020 r. poz. 1057),
- ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2020 r. poz. 2050),
- ustawa z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (Dz. U. z 2020 r. poz. 685).

Program jest zgodny z założeniami zawartymi w:

- Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. z 1997 r. Nr 78, poz. 483, z 2001 r. Nr 28, poz. 319, z 2006 r. Nr 200, poz. 1471 oraz z 2009 r., Nr 114 poz. 946),
- Krajowym Programie Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2014-2020 (M. P. z 2014 r. poz. 445),
- Wojewódzkim Programie Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2017-2020, przyjętym Uchwałą nr 149/20 Zarządu Województwa Łódzkiego z dnia 18 lutego 2020 r.,
- Narodowym Programie Zdrowia na lata 2016-2020 (Dz. U. z 2016 r. poz. 1492).

I. Przemoc w rodzinie jako zjawisko społeczne

Przemoc w rodzinie jest problemem złożonym i ma wiele definicji. Powszechnie przemoc traktowana jest jako akt godzący w osobistą wolność jednostki prowadzący do jej fizycznej, a także psychicznej szkody. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie definiuje przemoc w rodzinie jako „jednorazowe lub powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie naruszające prawa lub dobra osobiste członków rodziny, w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienia i krzywdy moralne osób dotkniętych przemocą”.

Przemoc w rodzinie charakteryzuje się tym, że:

- 1) jest intencjonalna – działania osoby stosującej przemoc w rodzinie są zamierzone i celowe, ukierunkowane na kontrolowanie i podporządkowanie drugiego człowieka;
- 2) występuje dysproporcja sił – w relacji jedna ze stron ma przewagę nad drugą; osoba doświadczająca przemocy jest słabsza, a osoba stosująca przemoc silniejsza;
- 3) narusza prawa i dobra osobiste – osoba stosująca przemoc wykorzystuje swoją przewagę, narusza prawa i godność człowieka (członka rodziny);
- 4) powoduje cierpienia i szkody – osoby dotknięte przemocą w rodzinie doznają bardzo bolesnych szkód psychicznych i fizycznych; przemoc może być zarówno skutkiem jak i przyczyną dysfunkcji w rodzinie, ale bez wątpienia należy zaklasyfikować ją do kategorii zachowań negatywnych o dużej szkodliwości społecznej.

Jak wynika już z samych definicji przemoc w rodzinie przyczynia się do dezorganizacji funkcjonowania rodziny, łamania norm moralnych, prawnych, tragicznych skutków psychologicznych oraz w skrajnych przypadkach do poważnych uszkodzeń ciała bądź zabójstw. Przemoc ze strony najbliższych osób jest doświadczeniem traumatycznym, upokarzającym, wywołującym cierpienie, rodzącym nienawiść i pragnienie odwetu, okaleczającym psychikę.

Wyróżnia się następujące formy przemocy:

- 1) przemoc fizyczna – to forma agresji łącząca się z naruszeniem granic ciała. Jej celem jest zadanie ofierze bólu fizycznego, uszkodzenie jej ciała, pogorszenie jej zdrowia lub pozbawienie ją życia;
- 2) przemoc psychiczna – to zachowanie, którego celem jest umniejszanie poczucia własnej wartości, wzbudzanie w osobie doznającej przemocy strachu; ta forma przemocy powoduje poważne szkody psychologiczne;
- 3) przemoc seksualna – to różne zachowania, w tym wymuszanie pożycia seksualnego, nieakceptowanych pieszczot i praktyk seksualnych, zmuszanie do prostytucji, krytykowanie zachowań seksualnych;
- 4) przemoc ekonomiczna – to każde zachowanie, którego celem jest ekonomiczne uzależnienie, to także zaciąganie kredytów czy zmuszanie do ich zaciągania wbrew woli partnera;
- 5) zaniedbanie – to ciągłe niezaspakajanie podstawowych potrzeb fizycznych i emocjonalnych; tej formy przemocy najczęściej doświadczają dzieci.

Osoby dotknięte przemocą w rodzinie często doświadczają kilku form jednocześnie. Przemoc w rodzinie ma tragiczne konsekwencje. Może prowadzić nie tylko do uszkodzeń ciała, ale także do zaburzeń emocjonalnych oraz zaburzeń w sposobie, w jaki osoba doznająca przemocy postrzega samą siebie, „sprawcę” oraz innych ludzi.

Przemoc w rodzinie rzadko jest incydem jednorazowym, zazwyczaj ma ona charakter długotrwały, cykliczny. Można więc wyszczególnić powtarzające się fazy, które razem tworzą pewnego rodzaju cykle przemocy:

- 1) Faza narastania napięcia – jest to pierwsza faza, w której dochodzi do stopniowego wzrostu napięcia, w której osoba stosująca przemoc jest stale napięta i poirytowana, zaś osoba doznająca przemocy obarcza siebie winą i stara się za wszelką cenę uniknąć kolejnej awantury;

- 2) Faza ostrej przemocy – jest to druga faza, w której napięcie prowadzi do wybuchu gniewu i rozładowania agresji. Partner staje się gwałtowny, wpada w szał, jakiś drobiazg wywołuje awanturę. Osoba doświadczająca przemocy może doznać obrażeń zagrażających jej zdrowiu i życiu. Najczęściej to w tej fazie, osoby doznające przemocy wzywają Policję, szukają pomocy;
- 3) Faza miodowego miesiąca – jest to trzecia faza, w której osoba stosująca przemoc wyraża skruchę, składa obietnice, obiecuje poprawę. „Sprawca” jest czuły, troskliwy, zapewnia o swojej miłości. Przeprasynom często towarzyszą łyzy i prezenty. W tej sytuacji osoba doznająca przemocy często czuje się odpowiedzialna za to, co się stało i postanawia dać sprawcy „drugą szansę”. Faza miodowego miesiąca zatrzymuje ofiarę w sytuacji przemocy, bo łatwo pod jej wpływem zapomnieć o koszmarze pozostałych dwóch faz. Niestety faza miodowego miesiąca nie trwa długo. Po jakimś czasie napięcie znowu narasta i cały cykl przemocy się powtarza. Z biegiem czasu przemoc staje się coraz gwałtowniejsza, dotkliwsza. Cykliczność przemocy sprawia, że osobom doświadczającym przemocy trudno jest podjąć działania mające na celu zatrzymanie przemocy.

Przemoc fizyczna, seksualna, psychiczna i ekonomiczna popełniona na szkodę osób najbliższych nie zawsze jest przestępstwem. Jeżeli przemoc ma charakter ciągły może być zakwalifikowana jako przestępstwo znęcania się nad rodziną (art. 207 kodeksu karnego), za które grozi kara pozbawienia wolności od 3 miesięcy do 5 lat. Jeśli sprawca działa ze szczególnym okrucieństwem lub jeżeli osoba pokrzywdzona targnie się na własne życie, sprawca podlega karze pozbawienia wolności, odpowiednio od roku do lat 10 i od lat 2 do 12.

Wokół przemocy narosło wiele mitów. Jednym z nich jest przekonanie, że jest to zjawisko marginalne, występujące wyłącznie w patologicznych środowiskach. Jest to wynik funkcjonujących stereotypów, które obejmują różnorodne obszary codziennego życia. Uwalnianie się od stereotypów utrudnione jest przez fakt, że fałszywe założenia są często przekonaniem charakterystycznymi dla całego środowiska.

Z punktu widzenia problemu przemocy w rodzinie, za najważniejsze i najgroźniejsze uważa się stereotypy:

- usprawiedliwiający przemoc,
- przenoszące odpowiedzialność za przemoc na osobę, która jej doznaje,
- przekonania izolujące osobę doświadczającą przemocy.

Skutki przemocy w rodzinie to nie tylko szkody fizyczne, ale również trwałe następstwa w psychice człowieka. Bezpośrednie skutki przemocy można podzielić na:

- objawy fizyczne (m. in. obrzęki, otarcia, rany, złamania, oparzenia),
- objawy emocjonalne (m. in. smutek, wycofanie, wzrost lęku i niepokoju, izolacja, depresja, zmienność nastrojów, niska samoocena),
- objawy społeczne (m. in. nieufność, nieumiejętność nawiązywania kontaktu, wyuczona bezradność, spadek poczucia kompetencji),
- objawy seksualnego wykorzystywania dziecka (m.in. seksualizacja kontaktów międzyludzkich, wciąganie innych dzieci w nietypową aktywność seksualną, świadomość,

seksualna wykraczająca poza poziom dojrzałości dziecka, ucieczki z domu, próby samobójcze, problemy psychiatryczne).

Z powodu wielu przykrych doświadczeń cierpią nie tylko osoby, które tej przemocy doznają, ale również bezsilni świadkowie obserwujący akty przemocy, którymi są najczęściej dzieci. Dzieci krzywdzone charakteryzują się zaburzeniami zachowania związanymi z trudnościami kontrolowania emocji i rozpoznawania sytuacji społecznych oraz obniżeniem poziomu empatii.

Przemoc, zwłaszcza w rodzinie, burzy porządek moralny. Zmierza do ukształtowania takiego obrazu świata, wzoru przekonań i sądów, w którym wpisana jest ona jako norma. Dziecko wytwarza w sobie przekonanie, że wzajemne relacje polegają na oddziaływaniu na siebie „sprawcy” i „ofiary”. Brutalne wzorce osobowe utrwalają się tak, iż młody człowiek nie ma oporów przed biciem i maltretowaniem słabszych i młodszych kolegów, czym rekompensuje sobie doznane krzywdy. Maltretowanie dzieci zaburza ich rozwój poznawczy i społeczny, co objawia się trudnościami w nawiązywaniu kontaktów interdyscyplinarnych, ograniczając tym samym możliwość wyrównania doznawanego braku więzi emocjonalnych. Poszkodowane dzieci z reguły są nieufne, nastawione do otoczenia wrogo, pełne negatywizmu, słabo reaktywne, często przyjmują postawę biernego oporu.

W sytuacjach interpersonalnych dzieci te ujawniają mniejszą ekspresyjność emocjonalną, zachowują się nieprzystępnie i unikają kontaktów z innymi dziećmi.

Olbrzymie koszty przemocy w rodzinie ponoszą nie tylko jednostki, ale całe społeczeństwo.

II. Diagnoza i skala problemu przemocy w rodzinie na terenie miasta Zduńska Wola w latach 2017-2019

Określenie rzeczywistego rozmiaru zjawiska przemocy w rodzinie wciąż pozostaje kwestią niezwykle trudną do zmierzenia, a z uwagi na specyfikę tego problemu społecznego wiele czynów przemocowych w dalszym ciągu pozostaje nieujawnionych i znanych jedynie osobom, które w samotności doświadczają poważnych konsekwencji. Niejednokrotnie przyznanie się osoby doznającej przemocy do dramatów rozgrywających się w domu rodzinnym, mimo doświadczanego cierpienia, pozostaje ponad jej siły, co powoduje, że osoba stosująca przemoc pozostaje bezkarna i utwierdza się w przekonaniu, że członkowie rodziny milcząc i nie reagując dają przyzwolenie na powtarzanie agresywnych zachowań. Taka sytuacja powoduje, że zapobieganie temu negatywnemu zjawisku jest w wielu przypadkach niezwykle trudne. Dlatego też często to sąsiedzi słyszący dochodzące zza ściany odgłosy towarzyszące znęcaniu lub też nauczyciele, pracownicy socjalni czy lekarze dostrzegający na ciele osoby doznającej przemocy oznaki stosowania wobec niej siły fizycznej, zgłaszają ten fakt organom ścigania.

Diagnoza stanowiąca element składowy Programu została sporządzona na podstawie informacji i analizy danych zgromadzonych przez Zespół Interdyscyplinarny w Zduńskiej Woli. Zebrane dane stanowiły podstawę do poznania skali zjawiska przemocy w rodzinie oraz działań podejmowanych w ramach systemu przeciwdziałania przemocy.

Dane liczbowe na temat skali zjawiska przemocy w rodzinie prezentowane przez instytucje zajmujące się realizacją działań w tym obszarze odnoszą się do osób wobec których podjęto działania na podstawie procedury „Niebieskie Karty” lub też same zwróciły się do instytucji z prośbą o pomoc w rozwiązaniu problemu związanego z przemocą w rodzinie. Należy zaznaczyć, że dane instytucjonalne nie odzwierciedlają rzeczywistej skali zjawiska, szczególnie jeśli jest to kwestia wrażliwa społecznie. Zjawisko przemocy w rodzinie na terenie miasta Zduńska Wola można przedstawić w oparciu o liczbę prowadzonych procedur „Niebieskie Karty”, które obejmują ogół czynności podejmowanych i realizowanych przez przedstawicieli Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej Centrum Opieki Socjalnej w Zduńskiej Woli, Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Zduńskiej Woli, Komendy Powiatowej Policji w Zduńskiej Woli, placówek oświatowych i szkół oraz służby zdrowia, w sytuacji podejrzenia stosowania przemocy w rodzinie. Przedstawiciele w/w instytucji i służb przekazują informację o podjętych działaniach do przewodniczącego Zespołu Interdyscyplinarnego, który do każdej prowadzonej procedury powołuje Grupę Roboczą, zajmującą się już konkretnymi rodzinami.

Jedną z kluczowych instytucji świadczących pomoc dla rodzin dotkniętych problemem przemocy w rodzinie jest Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej Centrum Opieki Socjalnej w Zduńskiej Woli, zwany dalej „Ośrodkiem” i funkcjonujący w ramach jego kompetencji Zespół Interdyscyplinarny.

W strukturze organizacyjnej Ośrodka utworzono Zespół ds. Przemocy w Rodzinie w składzie dwuosobowym, który świadczy pomoc na rzecz rodzin objętych procedurą „Niebieskie Karty”.

Tab. 1 Liczba rodzin objętych procedurą „Niebieskie Karty” w latach 2017-2019 na terenie miasta Zduńska Wola

2017 r.	2018 r.	2019 r.
80	74	73

Źródło: dane Ośrodka

Na podstawie zebranych informacji wynika, że w latach 2017-2019 roku nastąpił nieznaczny spadek rodzin objętych procedurą „Niebieskie Karty”.

Tab. 2 Liczba wszczętych procedur „Niebieskie Karty” wraz ze wskazaniem konkretnej instytucji, która jako pierwsza podjęła działania

Liczba wszczętych procedur „Niebieskie Karty” przez:	Lata			Razem
	2017	2018	2019	
Ośrodek	8	7	12	27
Policję	43	40	33	116
oświatę	0	2	1	3
Razem:	51	49	46	146

Źródło: dane Ośrodka

Z powyższego zestawienia wynika, że największą liczbę formularzy „Niebieska Karta, część - A” w latach 2017-2019 zostało wypełnionych przez Policję i Ośrodek.

Tab. 3 Płeć osób podejrzanych o stosowanie przemocy w rodzinie na podstawie prowadzonych procedur „Niebieskie Karty”

Płeć osób podejrzanych o stosowanie przemocy na podstawie procedury „Niebieskie Karty”	Lata					
	2017		2018		2019	
	liczba	%	liczba	%	liczba	%
mężczyźni	77	96,25	73	98,6	72	98,6
kobiety	3	3,75	1	1,4	2	1,4

Źródło: dane Ośrodka

W statystykach zebranych na terenie Zduńskiej Woli dosyć wyraźnie zaznacza się płeć osoby doznającej przemocy, którą w ponad 90% stanowią kobiety.

Podobnie kształtuje się kwestia tego, kto stosuje przemoc w rodzinie – w około 96-98% przypadków są to mężczyźni (niezależnie od tego czy stosuje przemoc wobec kobiet, dzieci czy innych mężczyzn), co wynika w dużej mierze z siły fizycznej lub lepszej sytuacji finansowej i społecznej (np. mężczyzna aktywny zawodowo – kobieta wychowuje dziecko i zajmuje się domem).

W Ośrodku działa, w ramach jego struktury organizacyjnej, Punkt ds. Przemocy w Rodzinie.

Tab. 4 Dane liczbowe osób korzystających z wsparcia specjalistów z Punktu ds. Przemocy w latach 2017-2019

Wyszczególnienie	2017	2018	2019
Liczba osób objętych pomocą prawną	106	99	116
Liczba udzielonych porad prawnych	263	247	245
Liczba osób objętych pomocą psychologów	139	142	159
Liczba udzielonych porad psychologicznych	475	398	363
Liczba osób objętych pomocą pracownika socjalnego	353	302	276
Liczba udzielonych porad socjalnych	445	332	307
Liczba osób objętych pomocą specjalisty ds. relacji interpersonalnych i profilaktyki uzależnień, mediatora	44	34	42
Liczba udzielonych porad przez specjalistę	144	148	127
Liczba osób objętych wsparciem specjalisty ds. uzależnień	75	55	66
Liczba udzielonych porad przez specjalistę	195	291	262

Źródło: dane Ośrodka

Z przedstawionych danych wynika, że utrzymuje się niewielka tendencja spadkowa dotycząca liczby osób, korzystających z wsparcia specjalistów Punktu ds. Przemocy w Rodzinie. Trzeba jednak zaznaczyć, że liczba osób korzystających z tego wsparcia jest nadal bardzo duża i niejednokrotnie okres oczekiwania na wizytę u niektórych specjalistów wynosi około 2-3 tygodni, co w sytuacjach kryzysowych stanowi duży problem.

Instytucją, która najczęściej zajmuje się problemem przemocy w sytuacjach kryzysowych i interwencyjnych jest Komenda Powiatowa Policji w Zduńskiej Woli. Funkcjonariusze Policji podejmują interwencje w środowisku, nierzadko używając środków przymusu bezpośredniego i to właśnie Policja jest podmiotem najczęściej wdrażającym procedurę „Niebieskie Karty”.

Tab. 5 Dane liczbowe Komendy Powiatowej Policji w zakresie działań dotyczących przeciwdziałania przemocy w rodzinie w latach 2017 – 2019

L.p.	Podejmowane działania	2017	2018	2019
1.	Liczba przeprowadzonych interwencji domowych	790	623	743
2	Liczba wypełnionych formularzy „Niebieskie Karty”	48	38	30
3	Liczba osób, co do których istnieje podejrzenie, że są dotknięte przemocą	kobiety - 46 mężczyźni - 4 małoletni - 8	kobiety - 37 mężczyźni - 1 małoletni - 7	kobiety - 28 mężczyźni - 4 małoletni - 5
4	Liczba osób, co do których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc	mężczyźni - 45 kobiety - 4 małoletni - 0	mężczyźni - 35 kobiety - 2 małoletni - 1	mężczyźni - 28 kobiety - 1 małoletni - 0
5	Liczba osób zatrzymanych wobec których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc	mężczyźni - 31 kobiety - 0	mężczyźni - 23 kobiety - 0	mężczyźni - 18 kobiety - 1
6	Liczba osób, co do których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc będąc pod wpływem alkoholu	mężczyźni - 42 kobiety - 3	mężczyźni - 33 kobiety - 2	mężczyźni - 21 kobiety - 1

7	Liczba przypadków poszczególnych rodzajów przemocy	fizyczna - 50 psychiczna - 62 seksualna - 0 innego rodzaju - 0	fizyczna - 44 psychiczna - 45 seksualna - 1 innego rodzaju - 0	fizyczna - 37 psychiczna - 38 seksualna - 0 innego rodzaju - 0
8	Rodzaje pomocy udzielonej osobie, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą	umieszczenie w szpitalu -1 udzielenie pomocy medycznej -1 inny rodzaj - 56	umieszczenie w szpitalu - 0 udzielenie pomocy medycznej - 0 innej rodzaj - 45	umieszczenie w szpitalu - 0 udzielenie pomocy medycznej - 0 innej rodzaj - 38
9	Liczba postępowań dotyczących znęcania się fizycznego i psychicznego nad członkiem rodziny	wszczętych - 34 zakończonych - 29 stwierdzonych - 20	wszczętych - 23 zakończonych -18 stwierdzonych - 8	wszczętych - 24 zakończonych - 8 stwierdzonych - 8

Źródło: Komenda Powiatowa Policji w Zduńskiej Woli

Analizując powyższe dane można zauważyć tendencję spadkową dotyczącą liczby wypełnionych formularzy „Niebieska Karta, część - A” w latach 2017-2019. Dane Komendy Powiatowej Policji w Zduńskiej Woli nie pokrywają się z danymi Ośrodka. Wynika to z tego, że dane Komendy Powiatowej Policji dotyczą liczby formularzy „Niebieskie Karty” z danego roku kalendarzowego, natomiast dane Ośrodka dotyczą wszystkich rodzin objętych procedurą, w tym też wszczętych w roku poprzednim i kontynuowanych w roku następnym. Ponadto dane Komendy Powiatowej Policji wskazują liczbę wypełnionych formularzy „Niebieska Karta, część - A”, a niejednokrotnie zdarzało się, że w danej rodzinie dochodziło do większej liczby aktów przemocy i do przewodniczącego Zespołu Interdyscyplinarnego w Zduńskiej Woli wpływało więcej formularzy „Niebieskie Karty” w odniesieniu do jednej rodziny, w trakcie trwania tej samej procedury.

Sprawami związanymi z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie zajmuje się II Wydział Karny Sądu Rejonowego w Zduńskiej Woli.

Tab. 6 Dane liczbowe Sądu Rejonowego w Zduńskiej Woli w zakresie spraw związanych z przemocą domową

Rok	Osądzeni	Skazani	Pozbawienie wolności									Grzywna samoistna	Ograniczenie wolności	Kara mieszana pozbawienie wolności /ograniczenie wolności	Umorzono	Warunkowo umorzono	Uniewinniono	skazani	
			2-5 m-cy	Warunkowe zawieszenie	6 m-cy do 1 roku	Warunkowe zawieszenie	1 rok do 2 lat	Warunkowe zawieszenie	2-5 lat	Warunkowe zawieszenie	Kobiety							Mężczyźni	
2017	11	11	-	-	8	6	1	-	1	-	-	-	1	-	-	-	1	10	
2018	28	23	-	-	18	15	-	-	1	-	1	2	1	-	3	2	3	20	

2019	18	15	1	-	13	7	-	-	-	-	-	1	-		3	-	-	15
------	----	----	---	---	----	---	---	---	---	---	---	---	---	--	---	---	---	----

Źródło: Sąd Rejonowy w Zduńskiej Woli

Z przedstawionych danych wynika, że liczba osób osądzonych z przestępstw dotyczących przemocy domowej w 2017 roku była najniższa i wynosiła 11 osób, najwyższa była w roku 2018 i wyniosła 28 osób, zaś w roku 2019 roku wyniosła 18. Skazanymi za stosowanie przemocy w rodzinie byli niemal wyłącznie mężczyźni, liczba kobiet skazanych za to przestępstwo w 2017 roku wyniosła 1, w następnym roku 3, natomiast w 2019 roku nie było ich w ogóle.

Osoby podejrzane o stosowanie przemocy w rodzinie często mają skłonność do nadużywania alkoholu. W przypadku, kiedy takie osoby odmawiają podjęcia leczenia odwykowego, nadal nadużywają alkoholu, a ich zachowanie powoduje dalszy rozkład życia rodzinnego, kierowane są do podjęcia przymusowego leczenia odwykowego.

Tab. 7 Dane liczbowe Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Zduńskiej Woli w latach 2017-2019 w zakresie jego działań statutowych

Podejmowane działania	2017	2018	2019
Wnioski o wszczęcie postępowania w sprawie zastosowania obowiązku leczenia odwykowego	73	67	68
Skierowania na badania psychiatryczno-psychologiczne	57	42	46
Zmotywowanie do podjęcia dobrowolnego leczenia odwykowego	30	30	30
Wnioski do sądu o zastosowanie obowiązku leczenia odwykowego	33	28	38

Źródło: Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Zduńskiej Woli

Z informacji Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Zduńskiej Woli wynika, że w 2018 roku spadła liczba złożonych wniosków o wszczęcie postępowania w sprawie zastosowania obowiązku leczenia odwykowego, natomiast w roku 2019 nastąpił wzrost przyjętych wniosków o 1. Liczba osób zmotywowanych do dobrowolnego podjęcia terapii utrzymywała się na tym samym poziomie, natomiast w roku 2019 wzrosła liczba wystosowanych do Sądu Rejonowego w Zduńskiej Woli wniosków o zastosowanie obowiązku leczenia odwykowego. Wnioskodawcami głównie pozostawali członkowie rodzin, Komenda Powiatowa Policji oraz Ośrodek.

Wnioski z diagnozy:

- 1) wskazane jest kontynuowanie działań przez Ośrodek, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Komendę Powiatową Policji, sąd, kuratorów sądowych, szkoły, podmioty lecznicze i organizacje społeczne w zakresie tworzenia skutecznej koalicji na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie;

- 2) wsparcie dla ofiar przemocy musi być realizowane możliwie jak najbardziej skutecznie ze względu na to, że dotyka grupy najsłabsze (kobiety, dzieci, seniorów, osoby niepełnosprawne). Działania w tym zakresie stanowią ważną część Programu;
- 3) zmniejsza się nieznacznie coroczna liczba wszczętych procedur „Niebieskie Karty”. Nie musi to oznaczać, że przypadków przemocy w rodzinie na terenie miasta jest mniej (obecnie Rzecznik Praw Obywatelskich alarmuje, że w okresie epidemii wirusa SARS-CoV-2 znacznie zwiększyła się skala problemu przemocy w rodzinie). Z danych Ośrodka wynika jednak, że w okresie epidemii nie nastąpił wzrost zjawiska przemocy w rodzinie na terenie Miasta Zduńska Wola;
- 4) ofiarami przemocy w zdecydowanej większości są kobiety, chociaż są także dzieci, głównie do 13 roku życia oraz seniorzy i osoby niepełnosprawne;
- 5) większość formularzy „Niebieskie Karty” jest zakładana przez funkcjonariuszy Policji, oraz pracowników Ośrodka.

III. Podmioty realizujące zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie

1) Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej Centrum Opieki Socjalnej w Zduńskiej Woli

Ośrodek realizuje zadania określone w ustawie o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie. W ramach swojej działalności podejmuje następujące działania:

- integrowanie i koordynowanie działań w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie w ramach Zespołu Interdyscyplinarnego,
- interwencyjne w ramach procedury „Niebieskie Karty”,
- edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą,
- udzielanie bezpłatnej pomocy w formie poradnictwa m.in. psychologicznego, prawnego i socjalnego,
- rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielania pomocy w środowisku lokalnym.

W Ośrodku działa w ramach jego struktury organizacyjnej Punkt ds. Przemocy w Rodzinie, który udziela wsparcia ofiarom przemocy w rodzinie, w tym dzieciom, współmałżonkom lub partnerom w związkach nieformalnych, osobom starszym, osobom niepełnosprawnym, sprawcom przemocy w rodzinie oraz świadkom przemocy w rodzinie.

Zakres działania Punktu ds. Przemocy w rodzinie obejmuje:

- porady pierwszego kontaktu,
- poradnictwo psychologiczne,
- spotkania edukacyjno-motywacyjne,
- oddziaływania terapeutyczne,
- pomoc socjalną,
- porady prawne,
- mediacje w sytuacjach kryzysowych,

- pomoc w ramach interwencji kryzysowej,
- pomoc w rozwiązywaniu kryzysów rodzinnych,
- działania wspierające dla osób uzależnionych,
- prowadzenie grup wsparcia, grupy samopomocowej.

2) Komenda Powiatowa Policji w Zduńskiej Woli

Działania, które podejmuje Policja w ramach przeciwdziałania przemocy w rodzinie, mogą przebiegać w formie:

- interwencji,
- zatrzymania osoby podejrzanej o stosowanie przemocy w rodzinie, która w sposób oczywisty stwarza zagrożenie dla życia, zdrowia ofiar, a także mienia. Osobom wobec których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc w rodzinie udziela się informacji o odpowiedzialności karnej za znęcanie się fizyczne i psychiczne nad osobą najbliższą, o poprawnym zachowaniu zgodnym z prawem i zasadami współżycia społecznego wobec członków rodziny, przeprowadza się rozmowy profilaktyczno-ostrzegawcze i zobowiązuje do poprawnego zachowania i motywuje do podjęcia stosownych terapii,
- osobom wobec których istnieje podejrzenie, że są dotknięte przemocą w rodzinie udziela się informacji o możliwościach uzyskania pomocy, złożenia zawiadomienia o popełnieniu przestępstwa, wsparciu psychologa, współpracy z pracownikiem socjalnym Ośrodka oraz w przypadku nadużywania alkoholu przez osoby podejrzane o stosowania przemocy - skierowaniu wniosku do Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych celem motywowania do podjęcia terapii,
- wszczęcia i przeprowadzenia postępowania przygotowawczego przeciwko osobie podejrzanej o stosowanie przemocy,
- zabezpieczenia śladów i dowodów przestępstwa,
- udziału w czynnościach odebrania dziecka w związku z przemocą domową (na wniosek pracownika socjalnego),
- w ramach nadzoru nad rodzinami, które objęte są procedurą „Niebieskie Karty” dzielnicowi Komendy Powiatowej Policji utrzymują systematyczny kontakt i na bieżąco współpracują z pracownikami socjalnymi Ośrodka i kuratorami sądowymi, pedagogami i psychologami szkolnymi odpowiedzialnym za nadzór nad ww. rodzinami. Ponadto dzielnicowi w ramach nadzoru, przynajmniej jeden raz w miesiącu, odwiedzają rodziny sprawdzając ich stan bezpieczeństwa,
- w ramach profilaktycznych przedsięwzięć odbywają się liczne spotkania z uczniami, seniorami oraz pozostałą grupą mieszkańców, które mają na celu informowanie o zagadnieniach związanych z przemocą w rodzinie, o zakazie jej stosowania, o zakazie stosowania kar cielesnych wobec dzieci oraz o prawnych konsekwencjach wynikających z jej stosowania.

3) Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Zduńskiej Woli

W ramach działań dotyczących przeciwdziałania przemocy w rodzinie Powiatowe Centrum Pomocy w Rodzinie podejmuje następujące działania:

- prowadzi Powiatowy Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Zduńskiej Woli, z pomocy którego korzystają mieszkańcy powiatu zduńskowolskiego, którzy znaleźli się w różnych sytuacjach życiowych i kryzysowych i własnymi siłami i zasobami nie są w stanie, przezwyciężyć trudnej sytuacji. Powiatowy Ośrodek Interwencji Kryzysowej zapewnia nieodpłatne usługi specjalistyczne, tj. konsultacje psychologiczne, porady prawne, porady socjalne i inne w zależności od indywidualnych potrzeb korzystających. Podczas prowadzonych rozmów osoby informowane są o przysługujących im prawach i uprawnieniach, możliwościach udzielenia pomocy oraz motywowane są do podejmowania działań zmierzających do poprawy ich sytuacji bytowej. Powiatowy Ośrodek Interwencji Kryzysowej ma możliwość udzielenia krótkoterminowego schronienia osobie znajdującej się w szczególnie trudnej sytuacji kryzysowej jak przemoc w rodzinie lub innej sytuacji, w której zagrożone jest życie bądź zdrowie osoby,
- prowadzi oddziaływania korekcyjno-edukacyjne wobec osób stosujących przemoc w rodzinie w ramach Programu korekcyjno-edukacyjnego dla osób stosujących przemoc w rodzinie,
- podnosi świadomość społeczną na temat przyczyn i skutków przemocy w rodzinie oraz promowania metod wychowawczych bez użycia przemocy poprzez prowadzenie licznych akcji i kampanii społecznych,
- upowszechnia informacje o możliwościach i formach udzielania pomocy osobom dotkniętym przemocą, jak i stosującym przemoc w rodzinie.

4) Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Zduńskiej Woli

W ramach działań dotyczących przeciwdziałania przemocy w rodzinie Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna podejmuje następujące działania:

- w zakresie profilaktyki uzależnień i bezpieczeństwa odbywają się konsultacje dla rodzin wyposażające dzieci i młodzież w umiejętności negocjacyjnego rozwiązywania konfliktów oraz umiejętności komunikacji społecznej,
- wspiera nauczycieli i rodziców w doskonaleniu kompetencji wychowawczych, społecznych i edukacyjnych,
- udziela konsultacji i porad w sprawach związanych z przemocą (rodzicom prawnym, opiekunom, rodzicom zastępczym, nauczycielom, kuratorom sądowym, asystentom rodziny i koordynatorom),
- udziela wsparcia psychologicznego i kieruje do odpowiednich instytucji np. Ośrodka, Sądu Rejonowego, placówek oświatowych i policji.

5) Placówki oświatowe w Zduńskiej Woli

Szkoły prowadzą szeroko pojętą profilaktykę uzależnień, zachowań agresywnych poprzez spotkania edukacyjne, warsztaty oraz edukację rodziców i organizację zajęć pozalekcyjnych. Wśród wielu działań w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie należy wymienić:

- działalność edukacyjną skierowaną do dzieci w zakresie uczenia rozpoznawania i nazywania emocji, rozładowania agresji i napięć, promowania rozwiązywania konfliktów, bez użycia przemocy, kształtowania pozytywnego obrazu samego siebie. W stosunku do rodziców prowadzi się działalność edukacyjną w zakresie stosowania prawidłowych metod wychowawczych – bez przemocy w postaci warsztatów, prelekcji, rozmów, rozdawania broszurek itp., działania o charakterze informacyjno-edukacyjnym na temat przemocy w rodzinie i skutków uzależnień, możliwości uzyskania pomocy,
- nauczyciele, pedagodzy lub psychologowie szkolni w przypadku podejrzenia stosowania przemocy w rodzinie wszczynają procedurę „Niebieskie Karty” i uczestniczą w posiedzeniach Grup Roboczych tej procedury, konsultują na bieżąco sytuacje rodzin objętych ww. procedurą z pracownikami socjalnymi Zespołu ds. Przemocy w Rodzinie w Ośrodku.

6) Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej w Zduńskiej Woli

Kuratorzy zawodowi zgodnie z prowadzonymi nadzorami nad rodzinami dotkniętymi przemocą w rodzinie uczestniczą w spotkaniach Grup Roboczych procedury „Niebieskie Karty”, prowadzą prelekcje z młodzieżą szkolną w szkołach na terenie Zduńskiej Woli m.in. w zakresie podnoszenia świadomości społecznej na temat przyczyn i skutków stosowania przemocy w rodzinie.

7) Urząd Miasta Zduńska Wola

Urząd Miasta Zduńska Wola systematycznie realizuje oraz finansuje działania skierowane do rodzin, w którym występuje przemoc w rodzinie. Wśród wielu działań na rzecz rodzin należy wymienić między innymi:

- finansowanie Punktu ds. Przemocy w Rodzinie,
- prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów przemocy i uzależnień skierowanej w szczególności do dzieci i młodzieży oraz prowadzenie zajęć sportowo- rekreacyjnych promujących trzeźwy sposób spędzania wolnego czasu przez dzieci i młodzież a także ich rodziców,
- organizację szkoleń i warsztatów dla przedstawicieli służb zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie,
- upowszechnianie informacji o możliwościach i formach udzielania pomocy zarówno osobom dotkniętym przemocą, jaki i stosującym przemoc w rodzinie.

8) Poradnie leczenia uzależnień działające na terenie Miasta Zduńska Wola

Poradnie leczenia uzależnień działające na terenie Miasta Zduńska Wola udzielają pomocy osobom uzależnionym od alkoholu i innych substancji psychoaktywnych oraz

członkom ich rodzin w formie terapii, porad, konsultacji, prowadzenia grup wsparcia. Oddziaływania te są zróżnicowane w zależności od tego czy klientem jest ofiara przemocy czy osoba podejrzana o stosowanie przemocy.

9) Miejska Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Zduńskiej Woli

Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych jest jednym z pięciu podmiotów uprawnionych do wszczęcia procedury „Niebieskie Karty”. Przedstawiciel Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Zduńskiej Woli bierze czynny udział w posiedzeniach grup roboczych procedury „Niebieskie Karty” w rodzinach, w których dominującym problemem, poza przemocą domową, jest skłonność do nadużywania alkoholu.

IV. Analiza SWOT lokalnego systemu wspierania rodziny na lata 2021-2025

W celu uzyskania pełnego obrazu systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie na terenie Miasta Zduńska Wola dokonano określenia słabych i mocnych stron oraz szans i zagrożeń, jakie mogą się pojawić w trakcie realizacji zadań związanych z pomocą osobom uwikłanym w przemoc. W przedmiotowej analizie stwierdzono, że należy skupić się na maksymalnym wykorzystaniu mocnych stron, jakimi są wyszkolona kadra specjalistów oraz umiejętność dobrej współpracy z zaangażowanymi w system przeciwdziałania przemocy podmiotami i służbami.

Mocne strony	Słabe strony
<ul style="list-style-type: none"> • Utrzymująca się tendencja spadkowa liczby rodzin objętych procedurą „Niebieskie Karty” • Dostępna oferta bezpłatnego poradnictwa specjalistycznego w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie • Wyspecjalizowana kadra Zespołu ds. Przemocy w Rodzinie w Ośrodku • Działalność profilaktyczna i edukacyjna m.in. Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, specjalistów terapii uzależnień przyjmujących w Punkcie ds. Przemocy w Rodzinie, poradniach leczenia uzależnień oraz organizacji pozarządowych działających na terenie Zduńskiej Woli • Systematyczna współpraca instytucji w ramach Zespołu Interdyscyplinarnego na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie powoływanie Grup 	<ul style="list-style-type: none"> • Niewystarczająca świadomość społeczna dotycząca przemocy w rodzinie • Brak sądowych nakazów odbycia oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc • Brak nawyków korzystania z rodzinnego poradnictwa specjalistycznego • Niepełna oferta dla dzieci i młodzieży doświadczających kryzysów psychicznych, szczególnie brak opieki psychiatrycznej na terenie miasta. • Zbyt późne diagnozowanie problemów dziecka i rodziny • Niedostateczna ilość działań profilaktyczno-edukacyjnych w zakresie wspierania dziecka i rodziny • Mała liczba rodziców uczestniczących w przygotowanych dla nich prelekcjach, warsztatach i spotkaniach

<p>Roboczych, reagowanie na zdiagnozowane potrzeby w oparciu o współpracę międzyinstytucjonalną</p> <ul style="list-style-type: none"> • Potencjał placówek oświatowych w zakresie dobrze przygotowanej, wykształconej kadry • Miejskie programy, strategie w obszarze rozwiązywania problemów społecznych 	<ul style="list-style-type: none"> • Niedostateczne środki finansowe na zabezpieczenie potrzeb w zakresie zorganizowania właściwej pomocy psychologiczno-pedagogicznej
Szanse	Zagrożenia
<ul style="list-style-type: none"> • Rozszerzanie współpracy i partnerstwa w obszarze wspierania rodziny z dziećmi między poszczególnymi instytucjami, włączenie do współpracy nowych podmiotów oraz podnoszenie jakości działań • Rozszerzenie oferty programów profilaktycznych dla dzieci i młodzieży • Możliwość korzystania ze środków budżetu państwa oraz zewnętrznych źródeł finansowania • Podniesienie świadomości rodziców na temat możliwości uzyskania pomocy w zakresie doskonalenia kompetencji wychowawczych • Rozszerzenie nowych form pracy z rodziną przez pedagogów, psychopedagogów i psychologów zatrudnionych w szkołach • Podejmowanie lokalnych inicjatyw na rzecz systemu wspierania rodziny w sytuacjach kryzysowych 	<ul style="list-style-type: none"> • Kryzys funkcji rodziny i jej roli w życiu społecznym, prowadzący do przemocy w rodzinie • Uzależnienie członków rodziny od alkoholu, środków odurzających i Internetu • Wypalenie zawodowe osób zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie • Niespójne przepisy prawa utrudniające efektywną pomoc społeczną i wspieranie rodziny w sytuacjach kryzysowych • Wzrost patologicznych zachowań wśród dzieci i młodzieży, narastająca przemoc w społecznościach rówieśniczych • Wykluczenie społeczne rodzin dysfunkcyjnych

V. Cel główny, cele szczegółowe i kierunki Programu

Głównym celem Programu jest zwiększenie skuteczności działań na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie, ochrona osób dotkniętych przemocą, ograniczanie skali problemu i skutków przemocy domowej. Zakłada się, że cel główny Programu będzie realizowany przez cele szczegółowe:

- 1) Skuteczne i efektywne przeciwdziałanie przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie poprzez wzmacnianie rozwoju systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie;
- 2) Zwiększenie skuteczności oddziaływań wobec osób stosujących przemoc w rodzinie;
- 3) Edukacja społeczna i promocje działań na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie w mieście Zduńska Wola;
- 4) Podnoszenie i doskonalenie wiedzy i umiejętności służb zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie, rozwijanie współpracy interdyscyplinarnej.

Cel szczegółowy 1				
Skuteczne i efektywne przeciwdziałanie przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie poprzez wzmacnianie rozwoju systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie				
L.p.	Działania	Wskaźniki	Realizatorzy	Harmonogram
1	Monitorowanie problemu przemocy w rodzinie na terenie miasta Zduńska Wola	liczba sporządzonych sprawozdań, analiz, informacji dotyczących zjawiska przemocy w rodzinie	Zespół Interdyscyplinarny	2021-2025
2	Realizowanie procedury „Niebieskie Karty”	<ul style="list-style-type: none"> - liczba posiedzeń Zespołu Interdyscyplinarnego - liczba wszczętych procedur „Niebieskie Karty” (z podziałem na uprawnione podmioty) - liczba rodzin, w których wszczęto procedurę „Niebieskie Karty” - liczba powołanych grup roboczych procedury „Niebieskie Karty” - liczba posiedzeń grup roboczych procedury „Niebieskie Karty” 	<ul style="list-style-type: none"> - Ośrodek, - Zespół Interdyscyplinarny 	2021-2025
3	Poradnictwo medyczne, psychologiczne, terapeutyczne, prawne, socjalne	<ul style="list-style-type: none"> - liczba porad udzielonych osobom lub rodzinom dotkniętym przemocą domową - liczba osób objętych poradnictwem, pomocą i wsparciem socjalnym 	<ul style="list-style-type: none"> - Ośrodek, - Powiatowy Ośrodek Pomocy Pokrzywdzonym Przesłupstwem, - Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie - Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna 	2021-2025
4	Prowadzenie grup wsparcia dla osób dotkniętych przemocą	<ul style="list-style-type: none"> - liczba grup wsparcia - liczba osób uczestniczących w tych grupach 	<ul style="list-style-type: none"> - Ośrodek - placówki służby zdrowia - organizacje pozarządowe 	2021-2025

5	Interwencja Kryzysowa	– liczba interwencji kryzysowych w rodzinie	– Ośrodek – Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie	2021-2025
6	Udzielnie bezpiecznego schronienia osobom dotkniętym przemocą	– liczba rodzin, którym udzielono schronienia w związku z sytuacją kryzysową	– Powiatowy Ośrodek Interwencji Kryzysowej – organizacje pozarządowe	2021-2025
7	Zapewnienie bezpieczeństwa krzywdzonym dzieciom	liczba dzieci, które zostały odebrane w rodzinie w przypadku bezpośredniego zagrożenia życia lub zdrowia w związku z przemocą w rodzinie (art. 12a ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie)	– Ośrodek – Komenda Powiatowa Policji	2021-2025

Cel szczegółowy 2				
Zwiększenie skuteczności oddziaływań wobec osób stosujących przemoc w rodzinie				
L.p.	Działania	Wskaźniki	Realizatorzy	Harmonogram
1	Informowanie osób podejrzanych o stosowanie przemocy, o konsekwencjach jej stosowania oraz motywowanie ich do podjęcia działań zmierzających do zatrzymania przemocy	<ul style="list-style-type: none"> – liczba wypełnionych formularzy „Niebieskie Karty – część D” – liczba osób podejrzanych o stosowanie przemocy 	<ul style="list-style-type: none"> – Ośrodek – Komenda Powiatowa Policji 	2021-2025
2	Prowadzenie działań interwencyjnych w sytuacjach przemocy w rodzinie	<ul style="list-style-type: none"> – liczba interwencji domowych dotyczących przemocy w rodzinie – liczba interwencji w sytuacjach kryzysowych 	<ul style="list-style-type: none"> – Komenda Powiatowa Policji – Ośrodek – Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie – Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej 	2021-2025
3	Prowadzenie dochodzeń przez Policję pod nadzorem Prokuratury Rejonowej	<ul style="list-style-type: none"> – liczba podejrzanych o czyn z art. 207 kodeksu karnego – liczba wyroków skazujących o czyn z art.207 kodeksu karnego – liczba osób wobec których zastosowano nakaz opuszczenia lokalu – liczba osób wobec których zastosowano zakaz zbliżania się do osoby doznającej przemocy w rodzinie 	<ul style="list-style-type: none"> – Komenda Powiatowa Policji – Prokuratura Rejonowa 	2021-2025
4	Prowadzenie programów korekcyjno-edukacyjnych dla sprawców przemocy domowej	<ul style="list-style-type: none"> – liczba osób biorących udział w programach – liczba osób, które ukończyły program 	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie	2021-2025

Cel szczegółowy 3

Edukacja społeczna i promocje działań na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie w mieście Zduńska Wola

L.p.	Działania	Wskaźniki	Realizatorzy	Harmonogram
1	Rozpowszechnianie materiałów informacyjno – edukacyjnych dotyczących zjawiska przemocy w rodzinie wśród lokalnej społeczności	<ul style="list-style-type: none"> – liczba materiałów informacyjnych 	<ul style="list-style-type: none"> – Ośrodek – Urząd Miasta Zduńska Wola – Komenda Powiatowa Policji – Zespół Interdyscyplinarny – Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie – Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna – placówki służby zdrowia – placówki oświatowe – Sąd Rejonowy – Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych – organizacje pozarządowe 	2021-2025
2	Organizowanie spotkań, szkoleń, kampanii, konferencji itp. dla przedstawicieli podmiotów prowadzących działania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie	<ul style="list-style-type: none"> – liczba spotkań, szkoleń, konferencji – liczba uczestników 	<ul style="list-style-type: none"> – Ośrodek – Urząd Miasta Zduńska Wola – Komenda Powiatowa Policji – Zespół Interdyscyplinarny – Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie – Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna – placówki służby zdrowia – szkoły – Sąd Rejonowy – Prokuratura Rejonowa – organizacje pozarządowe 	2021-2025
3	Prowadzenie programów profilaktycznych w szkołach, uświadamiających zagrożenia płynące z przemocy	<ul style="list-style-type: none"> – liczba programów – liczba spotkań 	<ul style="list-style-type: none"> – Urząd Miasta Zduńska Wola – szkoły, placówki oświatowe – Ośrodek 	2021-2025

Cel szczegółowy 4				
Podnoszenie i doskonalenie umiejętności kadry służb zajmujących się przeciwdziałaniem przemoc w rodzinie, rozwijanie współpracy interdyscyplinarnej				
L.p.	Działania	Wskaźniki	Realizatorzy	Harmonogram
1	Organizowanie szkoleń dla członków Zespołu Interdyscyplinarnego i Grup Roboczych	<ul style="list-style-type: none"> – liczba zorganizowanych szkoleń – liczba osób uczestniczących w szkoleniach 	<ul style="list-style-type: none"> – Urząd Miasta Zduńska Wola – Ośrodek 	2021-2025
2	Udział w szkoleniach, warsztatach, konferencjach i seminariach z zakresu przeciwdziałania przemoc w rodzinie	<ul style="list-style-type: none"> – liczba szkoleń z zakresu przeciwdziałania przemoc w rodzinie – liczba osób, które wzięły udział w szkoleniach z zakresu przeciwdziałania przemoc w rodzinie – liczba osób, które wzięły udział w konferencjach i seminariach z zakresu przeciwdziałania przemoc rodzinie 	<ul style="list-style-type: none"> – Urząd Miasta Zduńska Wola – Ośrodek – Komenda Powiatowa Policji – Zespół Interdyscyplinarny – Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie – Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna – placówki służby zdrowia – szkoły – Sąd Rejonowy – Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych – organizacje pozarządowe 	2021-2025

Kierunki Programu

Program zakłada następujące kierunki działań:

- 1) Dążenie do opracowania pełnej diagnozy zjawiska przemoc na terenie miasta Zduńska Wola przez Zespół Interdyscyplinarny w Zduńskiej Woli poprzez analizę sprawozdań z instytucji świadczących pomoc w zakresie przeciwdziałania przemoc w rodzinie;
- 2) Budowanie systemu wsparcia dla osób uwikłanych w sytuacje przemoc w rodzinie;
- 3) Kształtowanie właściwych postaw w społeczności lokalnej wolnych od przemoc w rodzinie poprzez działania edukacyjne, profilaktyczne, informacyjne;
- 4) Profesjonalizacja kadr związanych z pracą w obszarze przeciwdziałania przemoc w rodzinie.

VI. Adresaci, realizatorzy i finansowanie Programu

Adresaci Programu

Wszelkie cele i działania zaplanowane do realizacji Programu mają służyć poprawie sytuacji rodzin dotkniętych przemocą, jak i ochronie rodzin zagrożonych przemocą. Aby efektywnie zapobiegać problemowi przemocy w rodzinie i zwalczać zachowania przemocowe, konieczne jest stworzenie spójnego i wielopoziomowego systemu pomocy osobom uwikłanym w przemoc, systemu opartemu o aktywizację i rozwój zasobów lokalnych.

Program skierowany jest do osób dotkniętych przemocą domową, osób stosujących przemoc w rodzinie, świadków przemocy w rodzinie, osób zagrożonych przemocą w rodzinie, dzieci i młodzieży, przedstawicieli instytucji, organizacji i służb zobowiązanych do udzielania pomocy w sytuacji przemocy.

Finansowanie Programu

Źródłem finansowania Programu są:

- środki własne gminy,
- środki z budżetu państwa,
- zewnętrzne źródła finansowania.

Środki na realizację zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie będą uwzględniane cyklicznie w rocznych planach finansowych.

Realizatorzy Programu

- 1) Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej Centrum Opieki Socjalnej w Zduńskiej Woli;
- 2) Komenda Powiatowa Policji w Zduńskiej Woli;
- 3) Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Zduńskiej Woli;
- 4) Prokuratura Rejonowa w Zduńskiej Woli;
- 5) Sąd Rejonowy w Zduńskiej Woli;
- 6) Poradnia Psychologiczno–Pedagogiczna w Zduńskiej Woli;
- 7) Urząd Miasta Zduńska Wola;
- 8) Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Zduńskiej Woli;
- 9) poradnie leczenia uzależnień;
- 10) placówki oświatowe;
- 11) organizacje pozarządowe.

VII. Zakładane efekty realizacji Programu

Zakładanym efektem Programu jest zbudowanie zintegrowanego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, co ma doprowadzić do ograniczenia skali zjawiska przemocy w mieście Zduńska Wola. Trwały efekt można uzyskać jedynie przez zmianę świadomości społecznej w zakresie przemocy domowej oraz wzrost społecznej wrażliwości i zaangażowania na działania mające na celu przeciwdziałanie przemocy.

Bardzo ważnym elementem programu jest edukacja w szkołach, zwiększanie wiedzy dzieci i rodziców na temat zjawiska przemocy, co może doprowadzić do trwałych zmian postaw społeczeństwa wobec tego problemu.

VIII. Monitoring Programu i sprawozdawczość

Koordynatorem Programu jest Ośrodek.

Sprawozdanie z realizacji Programu przedkładać będzie Radzie Miasta Zduńska Wola w terminie do dnia 31 marca każdego roku następującego po roku, którego dotyczy sprawozdanie.

**Uzasadnienie do projektu uchwały
w sprawie Miejskiego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony
ofiar przemocy w rodzinie na lata 2021-2025**

Zgodnie z art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2020 r. poz. 218 i 956) do zadań własnych gminy należy w szczególności tworzenie gminnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w tym opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie.

Miejski program przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie na lata 2021-2025 stanowi narzędzie do efektywnego przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz zmniejszenia jej negatywnych następstw w życiu społecznym i rodzinnym, a także stworzenia jednolitego, profesjonalnego systemu interwencji i wsparcia dla osób zagrożonych bądź uwikłanych w przemoc w rodzinie.

Program zawiera charakterystykę przemocy w rodzinie jako zjawiska społecznego, wykaz celów, zadań i kierunków Programu, jego adresatów oraz określa podstawy prawne podejmowanych działań. Podstawę Programu stanowi diagnoza problemu przemocy i jego rozmiarów na terenie Miasta Zduńska Wola.

Z uwagi na powyższe uzasadnione jest podjęcie przedmiotowej uchwały.

PREZYDENT MIASTA

Konrad Pokora

DYREKTOR
MIEJSKIEGO OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ
CENTRUM OPIEKI SOCJALNEJ

Mirosława Jakubowska

Z up. PREZYDENTA MIASTA

Aneta Antosiak
KIEROWNIK
DZIAŁU ZDROWIA I POLITYKI SPOŁECZNEJ

Z up. PREZYDENTA MIASTA

Katarzyna Chwiłkowska
DYREKTOR
BIURA EDUKACJI, SPORTU
I SPRAW SPOŁECZNYCH